

KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
im. gen. bryg. Jana Tomasza GORZECZOWSKIEGO
ul. Adama Mickiewicza 34
37-700 Przemyśl

B-1-NK/10586/16
2016-10-28

Przemyśl, dnia ²⁸..... października 2016r.

Egzemplarz nr 2...

Pan por. SG Leszek WOJTOWICZ

**p.o. KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Medyce**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat *Prowadzenie postępowań w sprawach o wykroczenia ujawnione w toku kontroli środków transportu*, zrealizowanej w trybie zwykłym w Placówce Straży Granicznej kat. I w Medyce, 37 – 732 Medyka ujętej w Rocznym Planie Kontroli przewidzianym do realizacji przez Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego BiOSG w 2016r.

Kontrolę na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) przeprowadził w dniach od 13 – 19 września 2016r. zespół kontrolny w składzie:

kierownik zespołu:

- chor. sztab. SG Małgorzata STRZYŻ st. specjalista Wydziału Kontroli BiOSG, Upoważnienie nr 15/1/2016 z dnia 12 września 2016r.

członek:

- chor. SG Krzysztof HORNECKI – specjalista Sekcji Bezpieczeństwa w Komunikacji Wydziału Granicznego BiOSG, upoważnienie nr 15/2/2016 z dnia 12 września 2016r.

Czynności kontrolne w jednostce kontrolowanej przeprowadzono w dniach od 13.09.2016r. do 19.09.2016r.

Funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił:

- ppłk SG Jacek SZCZĄCHOR

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w Księżce Kontroli Placówki SG w Medyce wg rejestru teczek Nr 124/09 karta 27 poz. 2.

I. Zakres kontroli.

1. Przedmiotem kontroli było:

- zgodność czynności realizowanych w związku z ujawnieniem w toku kontroli przewozu drogowego naruszenia określonego w Załączniku nr 1 ustawy o transporcie drogowym, z wymogami określonymi w aktach prawnych oraz uregulowaniach wewnętrznych,

- zgodność postępowań prowadzonych w związku z ujawnieniem w toku kontroli przewozu drogowego naruszenia określonego w Załączniku nr 3 ustawy o transporcie drogowym, z wymogami określonymi w aktach prawnych oraz uregulowaniach wewnętrznych,
- sposób sporządzania dokumentacji z zakresu objętego kontrolą,
- przyjęte rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne w zakresie postępowań prowadzonych w związku ze stwierdzeniem naruszeń określonych w ustawie o transporcie drogowym,
- sposób sprawowania nadzoru nad czynnościami realizowanymi w zakresie objętym kontrolą.

2. Kontrolą objęto okres od 01.01.2016r. do 31.08.2016r.

II. Cel kontroli.

Celem kontroli była:

- ocena zgodności czynności realizowanych w związku z ujawnieniem w toku kontroli przewozu drogowego naruszenia określonego w Załączniku nr 1 ustawy z dnia 6 września 2001r. o transporcie drogowym¹, z wymogami określonymi w aktach prawnych oraz uregulowaniach wewnętrznych,
- ocena zgodności postępowań prowadzonych w związku z ujawnieniem w toku kontroli przewozu drogowego naruszenia określonego w Załączniku nr 3 ustawy o transporcie drogowym, z wymogami określonymi w aktach prawnych oraz uregulowaniach wewnętrznych,
- ocena sporządzania dokumentacji z zakresu objętego kontrolą,
- ocena przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych w zakresie postępowań prowadzonych w związku ze stwierdzeniem naruszeń określonych w ustawie o transporcie drogowym,
- ocena sprawowania nadzoru nad czynnościami realizowanymi w zakresie objętym kontrolą.

Celem kontroli było również ujawnienie ewentualnych nieprawidłowości, przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

III. Ocena skontrolowanej działalności.

Do oceny przedmiotu objętego kontrolą przyjęto czterostopniową skalę ocen, tj.: ocena pozytywna, ocena pozytywna z uchybieniami, ocena pozytywna z nieprawidłowościami, ocena negatywna.

Realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Na powyższą ocenę składają się oceny cząstkowe z poszczególnych obszarów objętych kontrolą, przy uwzględnieniu progu istotności. Czynności kontrolne

¹ tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1414 z późn. zm. – zwana dalej ustawą o transporcie drogowym

zrealizowano w ramach kontroli wykonywania zadań, stosując kryteria legalności i rzetelności. Przyjęto, że progiem istotności kształtującym ocenę pozytywną w zakresie:

- sporządzania dokumentacji z zakresu objętego kontrolą, będzie uzyskanie wyników do 10 przypadków stwierdzonych uchybień,
- przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych oraz sprawowania nadzoru będzie stwierdzenie do 5 przypadków uchybień w ww. obszarach.

Podstawą do dokonania ustaleń była dostępna w placówce dokumentacja dotycząca realizowanych czynności oraz prowadzonych postępowań w związku ze stwierdzeniem w toku kontroli przewozu drogowego naruszeń ustawy o transporcie drogowym, jak również całość dokumentacji dotyczącej nadzoru w tym zakresie.

Uprawnienie funkcjonariuszy Straży Granicznej do dokonywania kontroli dokumentów, które kierowca pojazdu samochodowego obowiązany jest mieć przy sobie podczas wykonywania przewozu drogowego oraz warunków w nich określonych wynika z art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy o transporcie drogowym. Sposób przeprowadzania kontroli przewozu drogowego oraz wzory dokumentów stosowanych przez osoby uprawnione do powyższej kontroli określone zostały w *rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 23 lipca 2013r. w sprawie kontroli przewozu drogowego*². Uprawnienie funkcjonariuszy Straży Granicznej do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego za wykroczenia określone w art. 92 ust. 1 ustawy o transporcie drogowym wynika z § 2 pkt 5 *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2014r. w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego*³. Szczegółowe zasady zaopatrywania, ewidencji i rozliczania formularzy mandatów karnych w BiOSG w okresie objętym kontrolą określone były w *Wytycznych Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyślu z dnia 26.11.2015r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkiem Oddziale Straży Granicznej w Przemyślu*, stanowiących Załącznik do *Decyzji nr 229 Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyślu z dnia 26.11.2015r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkiem Oddziale Straży Granicznej w Przemyślu*⁴, a następnie *Wytycznymi Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyślu z dnia 13.05.2016r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkiem Oddziale Straży Granicznej w Przemyślu*, stanowiących Załącznik do *Decyzji nr 82 Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyślu z dnia 13.05.2016r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkiem oddziale Straży Granicznej w Przemyślu*⁵.

Ponadto w zakresie realizacji czynności oraz sposobu prowadzenia postępowań w związku ze stwierdzeniem naruszenia ustawy o transporcie drogowym wydawane były również opinie (zalecenia), przez Zarząd Graniczny KGSG, Zarząd Operacyjno – Śledczy KGSG oraz Wydział Graniczny BiOSG. Przedmiotowe zalecenia dotyczyły zarówno sposobu realizacji ww. czynności, jak też sporządzania dokumentacji w tym zakresie, w tym pod kątem spełnienia wymogów ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. *Kodeks postępowania administracyjnego*⁶.

² Dz.U. z 2013 r., poz. 1064 z późn. zm. – zwane dalej rozporządzeniem w sprawie kontroli przewozu drogowego.

³ Dz.U. z 2014 r., poz. 539 z późn. zm.

⁴ zwane dalej Wytycznymi Komendanta BiOSG z dnia 26.11.2016r.

⁵ zwane dalej Wytycznymi Komendanta BiOSG z dnia 13.05.2016r.

⁶ tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm. - zwana dalej kpa.

Ustalenia w zakresie stanu faktycznego w kontrolowanym obszarze dokonane zostały na podstawie analizy dokumentacji zgromadzonej w powyższym zakresie. Dowodami były potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie wskazanych przez kontrolerów dokumentów oraz ustne lub pisemne wyjaśnienia lub oświadczenia wskazanych osób. Z czynności kontrolnych, mających istotne znaczenie dla ustaleń kontroli, kontrolerzy sporządzili notatki służbowe. Czynności kontrolne realizowane były metodą dedukcyjną (regresywno-analityczną). Sprawdzone czy tryb i sposób realizacji czynności oraz prowadzenia postępowań w związku z naruszeniem ustawy o transporcie drogowym, jak również dokumentacja sporządzana w tym zakresie były zgodne z aktami normatywnymi regulującymi powyższy obszar oraz opiniami i zaleceniami wydawanymi przez Zarząd Graniczny KGSG, Zarząd Operacyjny – Śledczy KGSG oraz Wydział Graniczny BiOSG.

Ocenę sformułowano na podstawie poniżej przedstawionych ustaleń wynikających z przeprowadzonych czynności kontrolnych oraz oceny częściowe poszczególnych obszarów objętych kontrolą.

1. W zakresie zgodności czynności realizowanych w związku z ujawnieniem w toku kontroli przewozu drogowego naruszenia określonego w załączniku nr 1 ustawy o transporcie drogowym, z wymogami określonymi w aktach prawnych oraz uregulowaniami wewnętrznymi, oceny dokonano w oparciu o kryteria legalności i rzetelności. Kontrolowany obszar oceniono **pozytywnie**.

W okresie objętym kontrolą w PSG w Medyce dokonano 17 kontroli pojazdów, w wyniku których ujawniono naruszenia określone w załączniku nr 1 ustawy o transporcie drogowym.

W 12 przypadkach była to kontrola drogowa stanu technicznego pojazdu, którym wykonywany był transport drogowy lub inny przewóz drogowy, w rozumieniu przepisów ustawy o transporcie drogowym, z przeprowadzenia której sporządzane było *Sprawozdanie z kontroli drogowej zawierające wykaz kontrolny*, zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie kontroli ruchu drogowego.

Natomiast w 5 przypadkach naruszenie ustawy o transporcie drogowym określone w Załączniku nr 1 ujawniono w toku dokonywania odprawy granicznej i wówczas wyżej wskazane sprawozdanie nie było sporządzane. Wszystkie sprawozdania z kontroli drogowej zawierające wykaz kontrolny były zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie kontroli ruchu drogowego. Wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały podpisy zarówno kontrolującego, jak i osoby kontrolowanej (kierowcy) (akta kontroli dowód nr 12 str. 38 – 43, 67).

W zakresie pełnienia wymogu określonego w § 6 ust. 5 rozporządzenia w sprawie kontroli ruchu drogowego, który stanowi, że cyt. „*Kontrolujący niezwłocznie przekazuje kontrolowanemu oryginał sprawozdania, zaś jego kopia pozostaje w archiwum organu przeprowadzającego kontrolę*” ustalono, że w placówce *Sprawozdanie z kontroli drogowej zawierające wykaz kontrolny* sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden po podpisaniu przekazuje się niezwłocznie kontrolowanemu. Z uwagi na fakt, iż w określonym w Załączniku Nr 2 ww. rozporządzenia wzorze przedmiotowego sprawozdania nie przewidziano miejsca na wpis dot. potwierdzenia przekazania dokumentu kontrolowanemu, podpis osoby kontrolowanej złożony na dokumencie

traktowany jest jako potwierdzenie odbioru oryginału (akta kontroli dowód nr 12 str. 38 – 43, 67, dowód nr 16 str. 123).

W okresie objętym kontrolą w placówce nałożono 17 grzywien w drodze mandatu karnego w związku ze stwierdzeniem naruszenia określonego w Załączniku Nr 1 ustawy o transporcie drogowym.

W toku kontroli dokonano przeglądu 13 formularzy mandatów karnych (całą dokumentację dostępną na placówce). Stwierdzono, że w każdym przypadku grzywna w drodze mandatu karnego nałożona została w sposób prawidłowy, a kwota mandatu była zgodna ze wskazaną w ww. załączniku. Formularze mandatów karnych wypełnione były w sposób prawidłowy, zawierały wymagane dane personalne osoby ukaranej, opis i kwalifikację prawną wykroczenia oraz podpisy funkcjonariusza i osoby ukaranej. Każdy z funkcjonariuszy posiadał upoważnienie do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego. Ustalono, że 4 formularze mandatów karnych nałożonych za ww. naruszenie w okresie objętym kontrolą znajdowały się w bloczkach mandatowych, które w związku z wykorzystaniem wszystkich formularzy mandatów karnych w nich się znajdujących zostały zwrócone do Pionu Głównego Księgowego BiOSG (akta kontroli dowód nr 12 str. 38 – 43).

W zakresie rozliczania kwot pieniężnych uzyskanych w wyniku nałożenia mandatów karnych gotówkowych, w wyniku przeglądu dowodów wpłaty stwierdzono, że były one rozliczane przez funkcjonariuszy w sposób określony oraz z zachowaniem terminów określonych w § 7 Wytycznych Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyślu z dnia 26.11.2015r. oraz § 7 Wytycznych Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyślu z dnia 13.05.2016r.

Każdy z nałożonych w okresie objętym kontrolą mandatów karnych został ujęty w specyfikacji mandatów karnych i zbiorczym rozliczeniu mandatów karnych oraz nałożonych i zainkasowanych grzywien. Ww. dokumenty były przekazywane, a zainkasowana gotówka uzyskana z tytułu nałożonych grzywien przekazywana zgodnie z wymogami określonymi w § 11 Wytycznych Komendanta BiOSG z dnia 26.11.2015r. oraz § 11 Wytycznych Komendanta BiOSG z dnia 13.05.2016r. Powyższe dokumenty sporządzane były przez osoby odpowiedzialne za rozliczanie kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego w dwóch egzemplarzach, zgodnie ze wzorami określonymi w załącznikach nr 3 – 5 ww. wytycznych, rubryki wypełnione były zgodnie z opisem, a zamieszczone na każdym z nich data i podpis Komendanta potwierdzały fakt ich sprawdzenia. Specyfikacje mandatów karnych oraz zbiorcze rozliczenia mandatów karnych oraz nałożonych i zainkasowanych grzywien przekazywane były do Pionu Głównego Księgowego (akta kontroli dowód nr 12 str. 38-43, 45 – 57)

W wyniku sprawdzenia informacji zawartych w bazie danych MEDIANA stwierdzono, że każda z ww. grzywien w drodze mandatu karnego została zaewidencjonowana przedmiotowej bazie danych (akta kontroli dowód nr 12 str. 38 – 43).

2. W zakresie zgodności postępowań prowadzonych w związku z ujawnieniem w toku kontroli przewozu drogowego naruszenia określonego w Załączniku nr 3 ustawy o transporcie drogowym, z wymogami określonymi w aktach prawnych oraz

uregulowaniami wewnętrznymi, oceny dokonano w oparciu o kryteria legalności i rzetelności. Kontrolowany obszar oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

W okresie objętym kontrolą w placówce dokonano 33 kontrole przewozu drogowego, w wyniku których ujawniono naruszenia określone w załączniku nr 3 ustawy o transporcie drogowym. W toku kontroli dokonano przeglądu dokumentacji 30 postępowań związanych z ujawnieniem ww. naruszeń – całość dokumentacji dostępnej na placówce w czasie prowadzenia czynności kontrolnych. Jak ustalono, dokumentacja dotycząca 3 postępowań została przesłana do komórek organizacyjnych Komendy BiOSG, celem wykonywania dalszych czynności służbowych (akta kontroli dowód nr 13 str. 69, 91).

Z przeprowadzonej kontroli przewozu drogowego, sporządzany był Protokół kontroli zgodny ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie kontroli przewozu drogowego. Każdy z ww. dokumentów wypełniony był w sposób prawidłowy, zawierał zarówno opis stwierdzonego naruszenia, jak i wskazanie podstawy prawnej naruszenia (akta kontroli dowód nr 13 str. 69 – 90).

W 3 przypadkach naruszenie obowiązków lub warunków przewozu dotyczyło podmiotu mającego siedzibę na terytorium RP i wówczas kaucja na poczet przewidywanej kary pieniężnej nie była pobierana. Natomiast w 27 przypadkach stwierdzone naruszenie dot. podmiotu określonego w art. 94 ust 3 ustawy o transporcie drogowym i wówczas pobierana była kaucja w wysokości odpowiadającej przewidywanej karze pieniężnej. Ww. kaucja pobierana była za pokwitowaniem zgodnym ze wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie kontroli przewozu drogowego. W dokumentacji każdego z ww. postępowań, znajdowało się potwierdzone za zgodność z oryginałem *Pokwitowanie za pobranie kaucji w formie gotówkowej*. Ponadto dokonano przeglądu *Pokwitowań wpłaty* środków pieniężnych, w wyniku czego stwierdzono, że wszystkie kwoty pieniężne stanowiące wyżej opisaną kaucję na poczet przewidywanej kary pieniężnej zostały przekazane do Kasy BiOSG.

Z uwagi na brak jakichkolwiek uregulowań w dotyczących postępowania ze środkami pieniężnymi pobieranymi na poczet kary za naruszenie ustawy o transporcie drogowym, zwrócono się o wskazanie przyjętego w placówce trybu postępowania w przedmiotowym zakresie. Komendant placówki wyjaśnił, że osoba pobierająca kaucję przekazuje środki finansowe jednej z osób upoważnionych do rozliczania środków finansowych wraz z oryginałem pokwitowania (w przypadku nieobecności ww. osób środki finansowe deponowane są w depozycie znajdującym się w pomieszczeniu Kierownika Zmiany placówki). Po przyjęciu środków pieniężnych, osoba upoważniona udaje się do Pionu Głównego Księgowego BiOSG, gdzie wystawiane jest zlecenie przyjęcia wpłaty, a następnie dokonuje wpłaty w kasie BiOSG, gdzie otrzymuje dowód wpłaty (akta kontroli dowód nr 13 str. 69 – 90, dowód nr 16 str. 124).

Dokumentacja sporządzana w toku prowadzonych sprawdzonych postępowań prowadzonych w związku ze stwierdzeniem naruszenia określonego w Załączniku Nr 3 ustawy o transporcie drogowym spełniała wymogi określone w KPA.

Każde z postępowań administracyjnych wszczynane było z urzędu, a do strony postępowania przesyłane było *Zawiadomienie o wszczęciu postępowania* zawierające

opis stwierdzonego naruszenia wraz ze wskazaniem podstaw prawnych oraz pouczenie dot. uprawnień i obowiązków strony wynikających z KPA (w tym o wymogach określonych w art. 40 § 4 i § 5 KPA). Uzasadnienie zawierało również informację, iż w przypadku braku odpowiedzi przez stronę na ww. zawiadomienie w terminie 7 dni od daty doręczenia, decyzja administracyjna zostanie wydana w oparciu o posiadany materiał dowodowy.

W przypadku, gdy miało to istotne znaczenie dla sprawy dokonywano przesłuchania strony lub świadka. Zgodnie z wymogiem określonym w art. 67 § 2 pkt 2 z każdej z powyższych czynności sporządzano Protokół przesłuchania świadka/strony. Każdy z powyższych dokumentów spełniał wymogi określone w art. 68 i art. 69 § 1 KPA, oraz oświadczenie osoby przesłuchiwanej o pouczeniu jej o przysługujących jej uprawnieniach, odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, jak również (w przypadku cudzoziemca) dot. znajomości języka polskiego w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się bez obecności tłumacza.

Po zakończeniu postępowania dowodowego sporządzano Zawiadomienie o zakończeniu postępowania administracyjnego wobec przedsiębiorcy, w którym informowano stronę o zakończeniu postępowania z związku ze zgromadzeniem całości materiału dowodowego, jak również o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Jednocześnie w ww. zawiadomieniu informowano stronę, że brak odpowiedzi na powyższe pismo w terminie 7 dni od daty doręczenia, spowoduje wydanie decyzji administracyjnej w oparciu o posiadany materiał dowodowy. Kierowanie do strony powyższego zawiadomienia stanowi realizację wymogu określonego w art. 10 § 1 KPA, który stanowi, że organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Jest również zgodne z poleceniem zawartym w piśmie Zarządu Granicznego Komendy Głównej Straży Granicznej z dnia 02.06.2009r. (FAX-ZG-5533/WBK/LC/09)

W 29 przypadkach sprawa została załatwiona poprzez wydanie *Decyzji o nałożeniu kary pieniężnej*. Powyższe było zgodne z art. 104 § 1 KPA. Przedmiotowe decyzje były zgodne ze wzorem określonym w Załączniku Nr 4 rozporządzenia w sprawie kontroli przewozu drogowego. W każdym przypadku decyzja zawierała podstawę prawną nałożenia kary pieniężnej, opis stwierdzonego naruszenia, jak również pouczenie w zakresie trybu odwoławczego. Decyzja wydawana była przez funkcjonariusza posiadającego imienne upoważnienie Komendanta placówki do prowadzenia postępowań administracyjnych. W 1 przypadku, zgodnie z art. 113 § 1 KPA wydano z urzędu *Postanowienie o sprostowaniu omyłki pisarskiej*, zawartej w treści Decyzji o nałożeniu kary pieniężnej. W 1 przypadku postępowanie administracyjne zostało zakończone wydaniem na podstawie art. 105 § 1 KPA Decyzji o umorzeniu postępowania. W przypadku nie wyznaczenia przez stronę pełnomocnika do doręczeń w Rzeczypospolitej Polskiej pismo pozostawiano w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia (powyższy fakt wskazywano w treści decyzji). Po zakończeniu postępowania każda z wydanych decyzji przesyłana była za pośrednictwem fax-u do Naczelnika Wydziału Granicznego BiOSG oraz do Głównego Księgowego BiOSG.

Pisma do strony przesyłane były za pośrednictwem operatora pocztowego, za pokwitowaniem odbioru. Powyższe było zgodne z wymogiem określonym w art. 39 KPA.

W 4 przypadkach do placówki nie wpłynęły zwrotne poświadczenia odbioru – w każdym z powyższych przypadków do operatora pocztowego złożono reklamację

W przypadku, gdy strona nie posiadająca miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu albo siedziby na terytorium RP lub UE nie ustanowiła pełnomocnika do prowadzenia stawy albo do doręczeń, zgodnie z art. 40 § 5 kierowane do niej pisma pozostawiano w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia (powyższy fakt wskazywano w treści pisma) (akta kontroli dowód nr 13 str. 69 – 90).

W wyniku sprawdzenia prowadzonych postępowań administracyjnych stwierdzono, że w dokumentacji jednego z nich znajdowały się dwa *zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego z urzędu*, dwa *zawiadomienia o zakończeniu postępowania administracyjnego wobec przedsiębiorcy* oraz *dwie decyzje o nałożeniu kary pieniężnej* posiadające taki sam numer tj. 33/2016. Powyższe dokumenty treść merytoryczną miały taką samą lecz różniły się adresem siedziby przedsiębiorcy. Powyższe wynikało z faktu, iż w przedstawionej do kontroli dokumentacji widniały dwa równe adresy siedziby przedsiębiorcy. Przyjęty sposób postępowania Komendant placówki uzasadnił koniecznością realizacji wymogów KPA w zakresie zapewnienia stronom czynnego udziału w każdym stadium postępowania, jak również umożliwienia wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Należy stwierdzić, że przesłanie do strony dwóch zawiadomień o wszczęciu postępowania administracyjnego z urzędu oraz dwóch zawiadomień o zakończeniu postępowania administracyjnego wobec przedsiębiorcy, może wprowadzić ją w błąd co do ilości toczących się wobec niej postępowań.

W zakresie sporządzenia w ramach jednego postępowania dwóch oznaczonych takim samym numerem, posiadających taką samą zawartość merytoryczną lecz różniących się adresem siedziby przedsiębiorcy *Decyzji o nałożeniu kary pieniężnej*, nastąpiło naruszenie określonego w art. 107 KPA wymogu formalnego dotyczącego oznaczenia strony lub stron postępowania. Z treści komentarza do art. 107 KPA wynika, że cyt.: „*Zgodnie z przyjętą doktryną i orzecnictwem, zasadą w postępowaniu administracyjnym powinno być rozpatrzenie i rozstrzygnięcie całej sprawy administracyjnej co do jej istoty jedną decyzją administracyjną. Przyjmuje się, że minimum wymagań formalnych, jakie powinna spełniać decyzja, to: oznaczenie organu wydającego akt, wskazanie adresata aktu, rozstrzygnięcie o istocie sprawy oraz podpis osoby działającej w imieniu organu (...). Oznaczenie strony (...) polega na podaniu (...) w odniesieniu do osób prawnych (...) ich nazwy oraz siedziby⁷.*”

W kontekście powyższego należy stwierdzić, że opisany powyższej sposób sporządzenia decyzji nie jest właściwy i stanowi **uchybie** będące odstępstwem od stanu pożądanego o charakterze formalnym. W takim przypadku, właściwym trybem postępowania byłoby wskazanie dwóch adresów strony (siedziby przedsiębiorcy) oraz sporządzenie pisma w takiej ilości egzemplarzy, aby można było przesłać je pod każdy ze wskazanych adresów – zgodnie z rozpisany rozdzielnikiem. (akta kontroli dowód nr 13 str. 82, 97 – 113, dowód nr 16 str. 123 – 124, dowód nr 17 str. 125 – 129).

⁷ System Informacji Prawnej LEX 2016 – A. Wróbel Komentarz aktualizowany do art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego,

W żadnym ze sprawdzonych postępowań prowadzonych w związku ze stwierdzeniem naruszenia określonego w Załączniku Nr 3 ustawy o transporcie drogowym nie stwierdzono uchybienia wskazanego w 35 § 3 KPA terminu jego zakończenia, tj. przed upływem miesiąca od daty wszczęcia, przy uwzględnieniu terminów i okresów, których zgodnie z art. 35 § 5 do biegu ww. terminu nie wlicza się (akta kontroli dowód nr 13 str. 69 – 90).

Od żadnej z wydanych przez organ decyzji o nałożeniu kary pieniężnej strona nie złożyła odwołania (akta kontroli dowód nr 13 str. 69 – 90).

W wyniku sprawdzenia informacji zawartych w bazie danych MEDIANA stwierdzono, że każda z ww. decyzji została zaewidencjonowana przedmiotowej bazie danych (akta kontroli dowód nr 13 str. 69 – 90).

3. W zakresie sposobu sporządzania dokumentacji z zakresu objętego kontrolą oceny dokonano w oparciu o kryterium rzetelności. Kontrolowany obszar oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

W wyniku przeglądu dokumentacji z zakresu czynności realizowanych w związku z ujawnieniem w toku kontroli przewozu drogowego naruszenia określonego w Załączniku nr 1 ustawy o transporcie drogowym stwierdzono, że dokumenty sporządzane są w sposób czytelny, a poszczególne rubryki wypełniane są w sposób zgodny z opisem bez skreśleń, poprawek i uzupełnień. Niemniej stwierdzono, że:

- 1) w 1 przypadku w *Sprawozdaniu z kontroli drogowej zawierającym wykaz kontrolny* omyłkowo jako podstawę prawną nałożenia kary grzywny wpisano art. 97 ust 1 ustawy o transporcie drogowym, podczas gdy ww. podstawę stanowi art. 92 ust. 1 – w powyższym zakresie oświadczenie złożył funkcjonariusz przeprowadzający kontrolę stwierdzając, że powyższe stanowi omyłkę pisarską, a w formularzu nałożonego przez niego za naruszenie stwierdzone w toku przedmiotowej kontroli mandatu karnego podstawę prawną wpisał w sposób właściwy (powyższe potwierdzono w trakcie przeglądu przez zespół kontrolny formularza mandatu karnego) (akta kontroli dowód nr 12 str.38, 44),
- 2) w 3 przypadkach w specyfikacjach mandatów karnych nazwa ww. dokumentu odbiega od wzoru określonego w Załączniku Nr 4 Wytycznych Komendanta BiOSG z dnia 26.11.2015r. W powyższych dokumentach zawarto nazwę „*Specyfikacja za miesiąc (...) mandatów karnych gotówkowych, zaocznych (odcinki „D”) nałożonych od dnia (...) do dnia (...)*”, podczas, gdy zgodnie z ww. wytycznymi nazwa powyższego dokumentu powinna brzmieć „*Specyfikacja za miesiąc mandatów karnych gotówkowych, zaocznych (odcinki „D”) nałożonych do dnia 20....r.*”. (akta kontroli dowód nr 12 str. 38 – 41),
- 3) w 3 przypadkach w specyfikacjach mandatów karnych nazwa ww. dokumentu odbiega od wzoru określonego w Załączniku Nr 4 Wytycznych Komendanta BiOSG z dnia 13.05.2016r. W powyższych dokumentach zawarto nazwę „*Specyfikacja za miesiąc (...) mandatów karnych gotówkowych, zaocznych (odcinki „D”) nałożonych od dnia (...) do dnia (...)*”, podczas, gdy zgodnie z ww. wytycznymi nazwa powyższego dokumentu powinna brzmieć „*Specyfikacja za miesiąc mandatów*

karnych gotówkowych, zaocznych (odcinki „D”) nałożonych do dnia 20....r.” (akta kontroli dowód nr 12 str. 42 – 43, 58),

- 4) w 1 przypadku w *Specyfikacji za miesiąc maj mandatów karnych gotówkowych, zaocznych (odcinki „D”) nałożonych od dnia 01.05.2016r. do dnia 30.05.2016r.”* wpisano jako datę nałożenia mandatu karnego (za naruszenie określone w Załączniku nr 1 ustawy o transporcie drogowym) „10.05.2016r.”, podczas gdy powyższy mandat został nałożony dnia 11.05.2016r. (akta kontroli dowód nr 12 str. 41),
- 5) w 1 przypadku w formularzu mandatu karnego brak było zaznaczenia rodzaju ww. mandatu, tj. czy był to mandat gotówkowy czy też kredytowany (akta kontroli dowód nr 12 str. 41),
- 6) w 4 przypadkach w *Protokole przesłuchania świadka/strony* wskazano, że jest to przesłuchanie strony pomimo, że zarówno z treści złożonych przez osobę przesłuchiwaną jak i z pozostałej dokumentacji każdego z postępowań wynikało, że przedmiotowa czynności stronowi przesłuchanie świadka (akta kontroli dowód nr 13 str. 78, 84, 89, 92 – 96).

Wyżej opisane przypadki stanowią **uchybień** o charakterze formalnym wynikające z braku należytej staranności przy sporządzaniu dokumentów, a ich ilość przekracza próg istotności kształtujący ocenę pozytywną w zakresie oceny sporządzania dokumentacji z zakresu objętego kontrolą.

4. W zakresie przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych dot. postępowań prowadzonych w związku ze stwierdzeniem naruszeń określonych w ustawie o transporcie drogowym prowadzenia gospodarki materiałowej, oceny dokonano w oparciu o kryteria legalności i rzetelności. Kontrolowany obszar oceniono **pozytywnie**.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Wewnętrzny Podział Zadań PSG w Medyce, zatwierdzony przez Komendanta BiOSG dnia 17.08.2015r. Zgodnie z zapisami zawartymi w ww. dokumencie zadanie dot. realizacji czynności w ramach postępowania mandatowego przepisane zostało Grupie Granicznej, a zadanie prowadzenia postępowań administracyjnych w stosunku do przewoźników naruszających przepisy ustawy o transporcie drogowym w zakresie postępowania mandatowego zostało przypisane Zespołowi Wsparcia Specjalistycznego Grupy Granicznej. Zadania związane z rozliczaniem wpłat za nałożone grzywny w drodze mandatu karnego przypisane zostały Referatowi Zabezpieczenia Zespołu do Spraw Obsługi (akta kontroli dowód nr 17 str. 115).

We wszystkich obowiązujących w okresie objętym kontrolą szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień kierownika Grupy Granicznej, kierownika Zespołu Wsparcia Specjalistycznego Grupy Granicznej uwzględniono zapisy dotyczące dot. sprawowania nadzoru i organizowania realizacji zadań w zakresie wykonywania uprawnień wynikających z ustawy o transporcie drogowym.

W szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy Zespołu Wsparcia Specjalistycznego Grupy Granicznej realizujących zadania z zakresu kontroli przewozu drogowego, uwzględniono odpowiednie zapisy w powyższym zakresie.

Ponadto trzech funkcjonariuszy Zespołu Wsparcia Specjalistycznego Grupy Granicznej realizujących zadania z zakresu prowadzenia postępowań związanych ze stwierdzeniem naruszenia ustawy o transporcie drogowym posiadało upoważnienia Komendanta PSG w Medyce do prowadzenia postępowań administracyjnych (akta kontroli dowód nr 15 str. 115-117).

We wszystkich obowiązujących w okresie objętym kontrolą szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień kierownika Zespołu do Spraw Obsługi oraz starszego specjalisty – koordynatora Referatu Zabezpieczenia ww. zespołu zawarto zapisy dot. sprawowania nadzoru nad realizacją zadań w powyższym zakresie oraz koordynowania prawidłowości rozliczania kwot pieniężnych z tytułu nałożonych mandatów karnych oraz kar w transporcie drogowym.

W szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy i pracowników realizujących czynności związane z przyjmowaniem, ewidencją i rozliczaniem formularzy nałożonych mandatów karnych oraz kar w transporcie drogowym uwzględniono zapisy dot. powyższego zakresu.

W placówce mienie w postaci bloczków mandatowych zostało powierzone dwóm funkcjonariuszom oraz pracownikowi. Ww. osoby zawarły z BiOSG w dniu 03.11.2015r. Umowę o współodpowiedzialności materialnej Nr 880/2015/46/24 PGK, zgodnie z którą powierzone zostały im bloczki mandatowe znajdujące się w placówce z obowiązkiem wyliczenia się (akta kontroli dowód nr 115 str. 115-117).

5. W zakresie sposobu sprawowania nadzoru nad czynnościami realizowanymi w zakresie objętym kontrolą, oceny dokonano w oparciu o kryterium legalność i rzetelności. Kontrolowany obszar oceniono **pozytywnie**.

W zakresie nadzoru nad prawidłowością rozliczania kwot pieniężnych z tytułu nałożonych mandatów karnych oraz kar w transporcie drogowym ustalono, że w dniu 10.06.2016r. przeprowadzona została przez Zastępcę Komendanta placówki kwartalna doraźna kontrola stanu bloczków mandatowych u podległych funkcjonariuszy. Powyższe było zgodne z wymogiem określonym w § 14 *Decyzji Nr 229 Komendanta BiOSG z dnia 26.11.2015r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w BiOSG w Przemyślu*. Fakt przeprowadzenia kontroli udokumentowany został w *Zeszytach kontroli mandatów*, gdzie odnotowano datę i zakres kontroli, numery objętych kontrolą formularzy mandatów karnych oraz wynik kontroli (akta kontroli dowód nr str. 117, 120 – 122).

W zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych w związku z ujawnieniem w toku kontroli przewozu drogowego naruszenia określonego w załączniku nr 3 ustawy o transporcie drogowym ustalono, że akta każdego z postępowań zawierały *Kartę Nadzoru i Kontroli*. W powyższym dokumencie dokonywane były przez kierownika Grupy Granicznej oraz kierownika Zespołu Wsparcia Specjalistycznego wpisy świadczące o przeprowadzeniu czynności związanych z realizacją nadzoru i kontroli (wraz z datą przeprowadzenia) oraz zawierające wytyczne co do dalszego prowadzenia postępowania (akta kontroli dowód nr 15 str.117 – 118).

IV. Wnioski/zalecenia.

1. W ramach sprawowanego nadzoru zwracać uwagę, na rzetelność i staranność sporządzania dokumentów z zakresu objętego kontrolą.
2. Każdy z dokumentów wytwarzanych w ramach jednego postępowania administracyjnego sporządzać w jednej formie, a w sytuacji braku możliwości ustalenia właściwego adresu siedziby przedsiębiorcy, wszystkie posiadane adresy umieszczać w jednym piśmie, sporządzanym w takiej ilości egzemplarzy, aby można było przesać je pod każdy ze wskazanych (posiadanych) adresów (zgodnie z rozdzielnikiem).

V. Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach i przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć zarządzającemu kontrolę w terminie do dnia 28.11.2016r. za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli.

VI. VI. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kierownika jednostki kontrolowanej.

KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ

KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
in. gen. bryg. Jan Tomasz Gernatowski
wz. ppłk SG Robert ROGOZ
ZASTĘPCA KOMENDANTA
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU STRAŻY GRANICZNEJ

Przedstawił do podpisu

NACZELNIK
WYDZIAŁU KONTROLI
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
ppłk SG Mariusz WRÓBEL

2016 -10- 28

Wykonano w 2 egz.
Egz. nr 1 – kierownik jednostki kontrolowanej
Egz. nr 2 – ad acta.
Wykonał : M. Strzyż
Sporządził: M. Strzyż
Dnia 28.10.2016r.